

ROZPORZĄDZENIE RADY

z 21 czerwca 1999

dotyczące koordynacji pomocy w ramach strategii przedakcesyjnej dla krajów ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej, oraz zmieniające rozporządzenie nr 3906/99/EWG

(1266/99/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego art. 308,

uwzględniając propozycję Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

a także mając na uwadze co następuje:

- 1) Rada Europejska obradująca w Luksemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997, zaleciła poważny wzrost pomocy preakcesyjnej tak, aby oprócz programu PHARE, dotyczyła ona także pomocy dla rolnictwa oraz działań strukturalnych;
- 2) rozporządzenie nr 622/98/WE z 16 marca 1998 dotyczące pomocy dla krajów kandydujących w ramach strategii przedakcesyjnej, a w szczególności ustanowienia Partnerstw dla Członkostwa³, zakłada, że partnerstwa te mają zawierać jednolite ramy dla obszarów priorytetowych oraz wszelkie dostępne środki dla pomocy przedakcesyjnej;
- 3) rozporządzenie nr 1268/1999/WE⁴ ustanawia instrument wsparcia rolnictwa głównie w takich dziedzinach jak modernizacja struktury gospodarstw rolnych, poprawa struktur przetwórstwa i dystrybucji, rozwój działań kontrolnych oraz rozwój obszarów wiejskich;
- 4) instrument strukturalny utworzony na mocy rozporządzenia nr 1267/99/WE⁵, służyć ma finansowaniu infrastruktury w dziedzinach transportu i ochrony środowiska;
- 5) program PHARE utworzony na mocy rozporządzenia nr 3906/89/EWG⁶, będzie w przyszłości koncentrować się na zasadniczych priorytetach związanych z przejmowaniem *acquis communautaire*, to jest na wzmacnianiu zdolności administracyjnych i instytucjonalnych krajów kandydujących oraz finansowaniu inwestycji mających na celu pomoc tym krajom w jak najszybszym osiągnięciu zgodności z prawem wspólnotowym;
- 6) istotne jest zapewnienie, że działania wspólnotowe w ramach trzech instrumentów przedakcesyjnych osiągną maksymalny wpływ ekonomiczny;

¹ Dz.U. WE nr C 140, z 05.05.1998, str. 26 oraz Dz.U. WE nr C 329, z 27.10.1998, str. 13.

² Opinia wydana 6 maja 1999 (dotychczas nie opublikowana w Dzienniku Urzędowym).

³ Dz.U. WE nr L 85, z 20.03.1998, str. 1.

⁴ Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, str. 87.

⁵ Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, str. 73.

⁶ Dz.U. WE nr L 375, z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie zmienione ostatnio przez rozporządzenie nr 753/96/WE (Dz.U. WE nr L 103, z 26.04.1996, str. 5).

7) punkt 17 wniosków Rady Europejskiej obradującej w Luksemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997 zakłada, że wsparcie finansowe dla krajów włączonych w proces poszerzania Unii Europejskiej, w zakresie przyznawania pomocy, będzie się opierać na zasadzie równego traktowania, niezależnie od terminu przystąpienia, ze szczególnym uwzględnieniem krajów o największych potrzebach;

8) powyższe instrumenty powinny pozostać odmienne, oraz musi istnieć koordynacja pomiędzy podejmowanymi w ich ramach działaniami i samymi instrumentami z działaniami finansowanymi przez Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz inne wspólnotowe instrumenty i międzynarodowe instytucje finansowe;

9) konieczne jest zapewnienie wzajemnego przekazywania informacji i współpracy między Komisją a krajami kandydującymi w zakresie prowadzonych na miejscu kontroli i weryfikacji w celu zapewnienia efektywnej ochrony interesów finansowych oraz dla zwalczania korupcji i innych nieprawidłowości;

10) zarządzanie pomocą przedakcesyjną powinno stopniowo ulegać decentralizacji w samych krajach kandydujących, przy uwzględnieniu ich możliwości w zakresie zarządzania i kontroli finansowej tak, aby kraje te mogły bardziej angażować się w proces pomocy przedakcesyjnej;

11) Komisja powinna przekazywać regularne raporty na temat pomocy przedakcesyjnej dla krajów kandydujących,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Koordynacja oraz spójność pomiędzy pomocą przyznaną w ramach strategii przedakcesyjnej za pomocą instrumentu wsparcia rolnictwa i rozwoju terenów wiejskich (dalej nazywanym „instrumentem rolnym”), instrumentu strukturalnego a PHARE powinna być zapewniona zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Przedsięwzięcia mające na celu wsparcie rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich przedstawione w art. 2 rozporządzenia nr 1268/99/WE ustanawiającego instrument rolny, będą finansowane zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 3

Projekty inwestycyjne w określonych poniżej dziedzinach będą finansowane poprzez strukturalny instrument pomocy przedakcesyjnej, utworzony na mocy rozporządzenia nr 1267/99/WE i zgodnie z jego przepisami:

- przedsięwzięcia w sektorze ochrony środowiska, które pozwolą krajom-beneficjentom osiągnąć zgodność z wymaganiami *acquis communautaire* w dziedzinie ochrony środowiska i z celami Partnerstwa dla Członkostwa;

- przedsięwzięcia związane z infrastrukturą transportową, służące promocji trwałych modeli transportu, a w szczególności takich, które są projektami o powszechnym znaczeniu zgodnie z decyzją Rady 1692/96/WE⁷, oraz przedsięwzięcia pozwalające krajom-beneficjentom osiągnąć zgodność z celami Partnerstwa dla Członkostwa; powinno to obejmować połączenie i operacyjność sieci krajowych z transeuropejskim oraz dostęp do tych sieci.

Artykuł 4

1. Finansowanie w ramach programu PHARE powinno odbywać się zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 3906/89/EWG z 18 grudnia 1989r.

2. Wyżej wymienione rozporządzenie zostaje niniejszym znowelizowane poprzez dodanie nowego ust. 3 do art. 3 w brzmieniu:

"3. W przypadku krajów kandydujących, które podpisały z Unią Europejską Partnerstwa dla Członkostwa, pomoc finansowa w ramach programu PHARE będzie koncentrować się na zasadniczych priorytetach związanych z przyjęciem *acquis communautaire*, to znaczy, na wzmacnianiu zdolności administracyjnych i instytucjonalnych krajów kandydujących oraz inwestycjach, z wyjątkiem tych rodzajów inwestycji, które będą finansowane zgodnie z rozporządzeniami 1267/99/WE⁸ i 1268/99/WE⁹. Środki z PHARE mogą zostać również wykorzystane na finansowanie tych przedsięwzięć w obszarze ochrony środowiska, transportu oraz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, które stanowią niewielką, ale niezbędną część zintegrowanych programów rekonstrukcji przemysłu lub rozwoju regionalnego".

Artykuł 5

Pomoc na realizację projektów lub przedsięwzięć finansowanych w ramach pomocy przedakcesyjnej może zostać przyznana tylko z jednego instrumentu, o którym mowa w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 6

Finansowanie projektów lub przedsięwzięć przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu zależeć będzie od zgodności z zobowiązaniami zawartymi w Układzie Europejskim, które przywołano także w rozporządzeniu nr 622/98/WE z 16 marca 1998 oraz z warunkami określonymi w Partnerstwie dla Członkostwa; podlega ono również odpowiednim przepisom przewidzianym w rozporządzeniach nr 3906/89/EWG, 1267/99/WE, 1268/99/WE, oraz przepisom niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Kraje beneficjenci będą partycypować w finansowaniu inwestycji.

⁷ Dz.U. WE nr L 228, z 09.09.1996, str. 1.

⁸ Dz.U. WE nr L 160, z 26.06.1999, str. 73.

⁹ Dz.U. WE nr L 160, z 26.06.1999, str. 87.

Artykuł 8

Działania lub przedsięwzięcia finansowane w ramach trzech instrumentów, o których mowa w art. 2, 3 i 4, zostaną wybrane zgodnie z przepisami każdego z rozporządzeń dotyczącego tych instrumentów.

Artykuł 9

1. Komisja będzie odpowiedzialna za koordynowanie działań w ramach tych trzech instrumentów, a w szczególności za sformułowanie wytycznych odnośnie pomocy przedakcesyjnej dla każdego kraju. W tym celu Komisja będzie wspierana przez komitet powołany na mocy art. 9 rozporządzenia nr 3906/89/EWG.
2. Komisja poinformuje komitet, o którym mowa w ust. 1, o: indykatywnych alokacjach finansowych dla każdego kraju i dla każdego z instrumentów przedakcesyjnych, jak też o działaniach, które podjęła stosownie do art. 10, oraz o decyzjach podjętych stosownie do art. 12. Decyzje te powinny być przekazywane Trybunałowi Obrachunkowemu.

Artykuł 10

Komisja zapewni koordynację i spójność pomiędzy działaniami podejmowanymi stosownie do niniejszego rozporządzenia w ramach budżetu Wspólnoty, działaniami finansowanymi przez Europejski Bank Inwestycyjny lub inne instrumenty finansowe Wspólnoty, oraz działaniami finansowanymi przez międzynarodowe instytucje finansowe.

Artykuł 11

1. Komisja będzie realizować pomoc wspólnotową zgodnie z zasadami przejrzystości oraz z rozporządzeniem finansowym mającym zastosowanie do ogólnego budżetu Wspólnoty Europejskich, w szczególności z art. 114 tego rozporządzenia.
2. Pomoc przedakcesyjna obejmować będzie również wydatki związane z monitorowaniem, kontrolą i oceną działań.
3. Decyzje o finansowaniu, oraz wynikające z nich kontrakty lub instrumenty służące wdrażaniu, będą wyraźnie przewidywać kontrolę dokonywaną przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy na miejscu, jeśli będzie to konieczne.

Artykuł 12

1. Wybór projektu, przetarg i kontraktowanie przez kraje kandydujące będzie przedmiotem wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję.
2. Jednakże Komisja może na podstawie indywidualnej analizy krajowej i sektorowej zdolności zarządzania programem/projektem, procedur i struktur kontroli finansowej dotyczącej finansów publicznych, zdecydować o odstąpieniu od wymogu wcześniejszego zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 1, i powierzyć zarządzanie pomocą

w sposób zdecentralizowany agencjom wdrażającym w krajach kandydujących. Odstępstwo takie zależy będzie od:

- minimalnych kryteriów dotyczących oceny zdolności agencji wdrażających w krajach kandydujących do zarządzania pomocą, oraz minimalnych warunków stawianych takim agencjom, o których mowa w załączniku do niniejszego rozporządzenia,
- oraz od szczególnych postanowień dotyczących zwłaszcza ogłoszenia przetargu, przejrzania i oceny przetargów, przyznawania kontraktów oraz wdrażania dyrektyw wspólnotowych dotyczących zamówień publicznych, które zostaną zawarte w umowach o warunkach finansowania z każdym krajem beneficjentem.

3. Komisja przyjmie zasady dotyczące kontroli i oceny.

Artykuł 13

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie roczny raport dotyczący całościowej pomocy przedakcesyjnej dla każdego kraju.

Artykuł 14

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 21 czerwca 1999 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

G. VERHEUGEN

ZAŁĄCZNIK

Minimalne kryteria i warunki stawiane agencjom wdrażającym w krajach kandydujących w zakresie zdecentralizowanego zarządzania (art. 12)

1. Minimalne kryteria oceny zdolności agencji wdrażających w krajach kandydujących do zarządzania pomocą.

Następujące kryteria zostaną zastosowane przez Komisję dla oceny, które z agencji wdrażających w krajach kandydujących są zdolne do zarządzania pomocą w sposób zdecentralizowany:

- i) powinien w nich istnieć dobrze zdefiniowany system zarządzania środkami, regulamin wewnętrzny z zasadami proceduralnymi, oraz jasno określona odpowiedzialność instytucjonalna i personalna;
- ii) musi być respektowana zasada rozdziału funkcji, tak aby nie istniało ryzyko konfliktu interesu przy zamówieniach i płatnościach;
- iii) odpowiedni personel musi być przypisany do realizacji zadań. Pracownicy muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w zakresie audytu, wykazać się umiejętnościami językowymi oraz być w pełni wyszkoleni we wdrażaniu programów unijnych.

2. Minimalne warunki stawiane agencjom wdrażającym w krajach kandydujących w zakresie zdecentralizowanego zarządzania

Decentralizacja w krajach kandydujących z kontrolą *ex post* dokonywaną przez Komisję może być brana pod uwagę w przypadku agencji wdrażającej, która spełnia następujące warunki:

- i) wykazanie istnienia efektywnej kontroli wewnętrznej, w tym funkcji niezależnego audytu oraz skutecznego systemu księgowości i sprawozdawczości finansowej, który spełnia uznane międzynarodowe standardy audytu;
- ii) ostatni audyt finansowy i operacyjny wskazujący na efektywne i terminowe zarządzanie pomocą wspólnotową lub przedsięwzięciami krajowymi o podobnym charakterze;
- iii) wiarygodny krajowy system kontroli finansowej nad agencją wdrażającą;
- iv) zasady zamówień publicznych zaaprobowane przez Komisję jako spełniające wymagania tytułu IX rozporządzenia finansowego;
- v) zobowiązanie się przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Obsługi Środków Finansowych Pochodzących z Unii Europejskiej (National Authorising Officer) do ponoszenia pełnej finansowej odpowiedzialności za zarządzanie środkami finansowymi.

Podejście to nie ogranicza prawa Komisji i Trybunału Obrachunkowego do kontrolowania wydatków.